

quam ex Peripateticorum Philosophia delumptus. In quem librum B. Thomas scripsit commentarium qui habetur tom. 1. operum ipsius in editione tum Romanâ, tum Venetâ: in Antuerpiana, tom. 4.

Cum resp. ad 3. conferatur idem author dicto c. 17. l. 1. contra gent. ubi pulchre ostendit Deum & materiam primam distingui; cum vnum sit actus purus, alterum pura potentia; non tamen differre per aliquam potentiam: quia in his quæ in nullo conveniunt non est quarendum aliquid quo differant, sed ipsa seipsis diuersa sunt.

QVÆSTIO IV.

De Dei perfectione.

ARTICVLVS I.

Deus est perfectus.

ARTICULO I. docet Deum esse perfectum: partim, quia Matth. 5. dicitur, *Estote perfecti sicut & Pater vester cælestis perfectus est*: partim, quia Deus est primum principium in genere causæ efficientis, atque ita maxime ens in actu: secundum hoc autem dicitur aliquid esse perfectum, secundum quod est in actu.

Accedit quod necesse est omne imperfectum procedere ab aliquo perfecto; ergo primum ens a quo omnia alia procedunt, debet esse perfectissimum; Deus autem est primum ens: ergo est perfectissimus.

Deinde, Deus in scripturâ sacrâ prædicatur ut solus bonus, Luc. 18. solus sanctus, 1. Reg. 2. fortis & misericors, solus iustus & omnipotens & æternus, 2. Mach. 1. solus beatus & immortalis, 1. ad Tim. 6. ergo non tantum est perfectus, sed etiam perfectissimus.

Ob.
Resp.

Dices, Deus non est factus: ergo non est perfectus: RESP. cum Authore hic ad 1. lib. 1. contra gent. c. 29. & q. 2. de ver. ar. 3. ad 13. quod perfectionis nomen si strictè accipiatur secundum suam originem, non potest Deo attribui: nam perfectum dicitur quasi totaliter factum, quando scilicet potentia totaliter est ad actum reducta. Verum accipiendo vocabulum perfectionis non secundum originem, sed secundum id ad quod significandum fuit translatum, atque adeo secundum communem loquendi morem, propriissimè conuenit Deo. Perfectum enim dicitur cui nihil deest secundum modum suæ perfectionis, ait hic Beatus Thomas, conformiter illis quæ habet Philosophus lib. 3. Physic. textu 63. Cui etiam consonat quod prædicto c. 29. contra gent. ait Vniuersaliter perfectum dicitur, cui non deest alicuius generis nobilitas. Nam Deo nullius generis nobilitas deest: consequens igitur est, quod Deus sit ens vniuersaliter perfectum. Caterum cum perfectio bifariam dicatur, interdum pro forma rem aliquam actuante, interdum pro optimo statu essendi: hic sumitur posteriori modo: Deus enim ideo dicitur perfectus, quia optimo modo est, ita nimirum ut nihil ei desit eorum quæ ad summam perfectionem possunt pertinere.

Quid perfectum.

ARTICVLVS II.

Verum in Deo sint perfectiones omnium rerum.

VIDETVR quod non. PRIMò, quia Apostolus loquens de statu futuro post iudicium 1. Cor. 15. dicit quod tunc Deus erit omnium in omnibus: ergo tum demum futuræ sunt in Deo omnia rerum perfectiones.

SECUNDò, B. Thomas in prologo super lib. Dionys. de diuinis nominibus; Non solum, inquit, Deus non est lapis aut sol, sed nec est talis vita aut essentia, qualis ab intellectu nostro concipi potest.

RESPONSO affirmatiua certa est. PRIMò, quia omne quod mouet aliquid ad perfectionem tanquam causâ superior, prius habet in se perfectionem ad quam mouet: sicut magister prius in se habet doctrinam, quâ alijs tradat. Atqui Deus est causa superior quæ omnia alia mouet in suas perfectiones: ergo illorum omnium perfectiones omnes debet in se præhabere.

In Deo sunt omnium rerum perfectiones.

SECUNDò, omne quod habet aliquam perfectionem, si alia ei desit, est limitatum sub aliquo genere vel specie: cū ergo diuina essentia sit illimitata, nulla perfectio illi deest. Hinc Deus scilicet Moyse ostensus dicebat. Exodi 33. *Ostendā tibi omne bonum*, per hoc dans intelligere, ait B. Tho. c. 29. l. 1. contra gent. in se omnis bonitatis plenitudinem esse. Idem alia scripturæ significant Plalm. 49. *Pulchritudo agri mecum est*. Plalm. 93. *Qui plantauit aurem, non audiet? aut qui finxit oculum non considerat?* Isaïa 66. *Nunquid ego qui alios parere facio, ipse non pariam?* Ecclesiastici 24. *In me gratia omnis via & veritatis: in me omnis spes vita & virtutis*. Ad Rom. 11. *Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia*.

Idem & S. Patres asserunt, Dionys. Arcop. c. 5. de diuinis nominibus, Amb. l. 1. Hexameron c. 4. August. tract. 3. in Ioan. & c. 5. de gen. ad litteram c. 13. & seq. Damasc. l. 1. cap. 8.

Obseruandum tamen est non omnes rerum perfectiones eodem modo esse in Deo: quasdam enim continet Deus formaliter, quasdam eminenter: Continere formaliter est habere in se totum illud quod est de conceptu seu ratione formaliter alterius. Continere eminenter, est esse rem perfectiorem, ac insuper virtualiter habere quidquid perfectionis reperitur in alterâ. Vnde ad continentium aliquid eminenter, nõ satis est esse perfectius: cum supremus Angelus non contineat omnes creaturas eminenter, etiam si sit illis nobilior ac perfectior, sed duo requiruntur, Vnum, ut id quod continet, sit perfectius: Alterum, ut habeat virtute quidquid est perfectionis in re contentâ. Censetur autem hoc virtute habere, quia possit vel rem quæ contineri dicitur, producere, vel saltem se solo præstare omnia, quæ per rem contentam fieri possunt.

Quid sit continere eminenter.

Obseruandum præterea esse duplicis generis perfectiones; quasdam, quæ dicuntur simplices, seu simpliciter simplices, alias, quæ dicuntur perfectiones secundum quid.

Perfectio simpliciter simplex dicitur, quæ in vnoquoque melior est ipsâ, quam non ipsâ. Ita Bannes & alij hinc, & Suarez l. 3. de Trin. c. 10. post Anselmum c. 14. Monologij. Sensus autè est, illâ esse perfectionem simpliciter simplicem, quæ in quocumque reperitur, melius est eam ibi reperiri, quam

Quid perfectio simpliciter simplex.

quam